

Zápisnica
z 26. slávnostného zasadnutia
Zastupiteľstva Košického samosprávneho kraja
konaného dňa 23. apríla 2026

Miesto zasadnutia: Východoslovenská galéria Košice, dňa 23. apríla 2026

Prítomní: podľa prezenčnej listiny

BOD č. 1
Otvorenie

Mgr. Katarína Strojná, hovorca predsedu KSK: „Príjemné dopoludnie. Ctené zastupiteľstvo vážené dámy, vážení páni, milí hostia, srdečne Vás vítam na slávnostnom 26. zasadnutí Zastupiteľstva Košického samosprávneho kraja. Teší nás, že ste dnes prijali pozvanie na podujatie, ktoré je nielen súčasťou práce samosprávy, ale aj chvíľou kedy sa môžeme spoločne pristaviť pri hodnotách, ktoré Košický kraj dlhodobo formujú pri kultúre, histórii a pamäti regiónu. Dovoľte mi privítať vzácných hostí a to pána Júliusa Barczyho, historika, teoretika umenia, súdneho znalca v odbore umelecké diela a autora tohtoročnej publikácie Historická osobnosť regiónu. Ďalej riaditeľa Krajského pamiatkového úradu Košice, pána Martina Pristaša. Vážené dámy, vážení páni, v tejto chvíli poprosím o slávnostný príhovor predsedu Košického samosprávneho kraja Rastislava Trnku.“

Ing. Rastislav Trnka, predseda KSK (ďalej len „predseda“): „Vážené poslankyne, vážení poslanci, vážení vzácní hostia, vítam vás na slávnostnom zasadnutí Zastupiteľstva Košického samosprávneho kraja. Stretávame sa opäť po roku, aby sme si na deň presne, 23. apríla, pripomenuli prvé rokovanie zastupiteľstva Veľžupy košickej. To sa konalo v roku 1924 práve v týchto priestoroch dnešnej Východoslovenskej galérie. Tento dátum nie je len spomienkou, ale aj záväzkom. Košická župa priniesla na naše územie demokratické princípy, ktoré boli v tom čase výnimočné – všeobecné, rovné a priame volebné právo s tajným hlasovaním, na ktorom sa po prvý raz zúčastnili aj ženy. Zastúpenie v nej mali rôzne národnosti, menšiny aj politické prúdy. Bola dôkazom, že rozmanitosť, tolerancia a dialóg sú základom fungujúcej spoločnosti. O to viac by sme mali aj dnes stavať na týchto hodnotách. Košický samosprávny kraj plní dôležité úlohy v oblasti školstva, sociálnych služieb, dopravy, kultúry či regionálneho rozvoja. Našou ambíciou je, aby bol východ Slovenska dobrým miestom pre život, prácu aj podnikanie. Chceme sa vám všetkým poďakovať – poslancom z Abova, Zemplína, Gemera a Spiša – za Vašu prácu a nasadenie. Aj vďaka Vám môžeme nadväzovať na odkaz minulosti a pretavovať ho do konkrétnych výsledkov pre našich obyvateľov. Už tradične sa slávnostné zastupiteľstvo spája s predstavením publikácie o historickej osobnosti kraja, ktorá rozhýbala náš región dopredu. Dnes sa k týmto osobnostiam zaradí Alžbeta Güntherová Mayerová. Jej odkaz nám pripomína, že ochrana kultúrneho dedičstva je záväzok, ktorý si vyžaduje nielen vedomosti, ale aj charakter. Nech je dnešné stretnutie nielen pripomienkou histórie, ale aj inšpiráciou pre našu ďalšiu spoločnú prácu. Ďakujem.“

Predseda: „Vážené poslankyne, vážení poslanci, vážení hostia, ešte raz Vás vítam na 26. slávnostnom zasadnutí Zastupiteľstva Košického samosprávneho kraja. Z dnešného rokovania sa ospravedlnilo 10 poslancov a z 57 poslancov Zastupiteľstva KSK je podľa prezenčnej listiny

prítomných 47 poslancov. Týmto prehlasujem zastupiteľstvo za uznášaniaschopné a otvára 26. zasadnutie Zastupiteľstva. Zasadnutie zastupiteľstva bolo zvolané podľa § 27 ods. 3 Rokovacieho poriadku a program zasadnutia nemožno doplniť ani meniť, rokovanie má slávnostný charakter, na zasadnutí sa neprijímajú žiadne uznesenia. Zo zasadnutia sa vyhotoví zápisnica. Za overovateľov zápisnice určujem poslancov: Marcela Vrchotu a Jozefa Želinského.

Hlavným bodom programu je predstavenie historickej osobnosti regiónu Alžbety Güntherovej-Mayerovej. Košický kraj je bohatý na svoje kultúrne, spoločenské i historické dedičstvo a na osobnosti, ktoré ho svojou činnosťou formovali a zanechali v ňom trvalú stopu. Od roku 2020 sme širokej a odbornej verejnosti postupne predstavili prvého župana Košickej župy, Jána Rumana; herca, dramaturga, prekladateľa, pedagóga a divadelného režiséra Janka Borodáča; vedúcu osobnosť kultúry prvorepublikových Košíc, Josefa Poláka; lekára a dekana Lekárskej fakulty UPJŠ v Košiciach, Jána Kňazovického. Posledným z radu ocenených bol zakladateľ Medzinárodného maratónu mieru v Košiciach, Vojtech Bukovský. Po silných mužských osobnostiach dnes zapíšeme do zoznamu historických osobností regiónu Alžbetu Güntherovú-Mayerovú. Výnimočnú ženu, ktorá sa zásadným spôsobom zaslúžila o rozvoj pamiatkovej starostlivosti a ochranu kultúrnych hodnôt na Slovensku. Jej príbeh je dôkazom toho, že uchovávanie historickej pamäti má mnoho podôb – od starostlivosti o architektonické a umelecké dedičstvo až po zachovanie živých tradícií, ktoré presahujú hranice regiónu a generácií. Práve v tomto duchu dnes nadväzujeme na doterajší zoznam osobností, ktoré si Košický samosprávny kraj s úctou pripomína.“

Mgr. Katarína Strojná, hovorca predsedu KSK: „Ďakujem veľmi pekne, vážený pán predseda, páni podpredsedovia, teraz poprosím, aby ste sa usadili v hľadisku a vychutnali si kultúrny program dnešného slávnostného zastupiteľstva. Nech sa páči. Dámy a páni, atmosféru dnešného slávnostného zasadnutia podčiarkneme ako inak než umením. Nasledujúci umelecký vstup prináša skladbu, ktorá v sebe nesie ľahkosť, optimizmus a ľudskosť. Teda práve tie hodnoty, ktoré v dnešnej dobe tak potrebujeme. Pieseň od Gejzu Dusíka v podaní speváka Jakuba Sopka si vypočujeme v klavírnom sprievode Dušana Pulka. Nech sa páči.“

Poznámka: kultúrny program v podaní študenta Konzervatória Jozefa Adamoviča a Konzervatória Petra Dvorského (ďalej len Konzervatórium). Pieseň „Ja som optimista“ (G. Dusík), spev Jakub Sopko, klavír Mgr. Dušan Pulko Dis.art.

BOD č. 2

Slávnostné predstavenie publikácie Košického samosprávneho kraja – Alžbeta Güntherová-Mayerová, Historická osobnosť regiónu 2025

Mgr. Katarína Strojná, hovorca predsedu KSK: „Ďakujeme pekne za optimistický zážitok župnému Konzervatóriu Jozefa Adamoviča a Konzervatóriu Petra Dvorského. Dámy a páni, v časoch, keď mnohé historické sídla stáli na pokraji zániku rozhodovali o ich osude konkrétny ľudia, priamo v teréne a často v neľahkých podmienkach. O záchranu kultúrneho dedičstva aj v našom regióne sa zásadne pričínila Alžbeta Güntherová-Mayerová. Historickú osobnosť regiónu za rok 2025 nám predstaví autor publikácie, kunsthistorik pán Július Barczy. Nech sa páči.“

Július Barczy, autor publikácie: „Dámy a páni, je mi veľkou ct'ou rozprávať na tomto zastupiteľstve o osobnosti Alžbety Güntherovej-Mayerovej. Ja sa tejto osobnosti venujem bežmála dvadsať rokov. Je to naozaj satisfakcia, že takéto vzácne zastupiteľstvo, zhromaždenie

si túto osobnosť pripomína. To čo povedal pán predseda vo svojom prejave je pravda. Ale predsa len pozrime sa na to obdobie, prelomu 20., 30. rokov, konca monarchie a začiatku republiky pohľadom Alžbety Güntherovej-Mayerovej. Tá mala v roku 1918, 13 rokov a spomína si na toto obdobie, spomína si ako chodili do školy. Ja budem parafrázovať jej slová. *V roku 1918 sa začali vyučovacie hodiny v nových zmenených pomeroch a v nových budovách, lebo tie staré boli zbombardované a poškodené vojnou a s čudesnou slovenčinou, ktorú neovládali dobre ani naši profesori.* Takto spomínala Alžbeta Güntherová-Mayerová na svoje gymnaziálne roky v Prešporke, kde sa narodila, ktorý veľmi milovala. Bola to osobnosť, ktorá zásadným spôsobom ovplyvnila to, ako slovenská kultúra vyzerá, resp. ako sa nakladá s naším kultúrnym hmotným aj nehmotným dedičstvom. Nevedela po slovensky, hovorila po maďarsky, hovorila po nemecky, po francúzsky, v škole sa dokonca učila po latinsky. Slovenčina pribudla k tomuto repertoáru jazykov. Napriek tomu sa stala horlivou zástankyňou slovenskej veci. Doktorka Güntherová ako prešporáčka začala svoje pôsobenie v mestskom múzeu. Už v 30. rokoch pracuje ako kustódka, mala skutočne vynikajúce vzdelanie. Nadobudla ho vo Viedni a u prvých profesorov na Univerzite Komenského, ktorý prednášali Dejiny umenia a klasickú archeológiu u Kaveca a Jurkoviča. V bratislavskom mestskom múzeu pôsobila do konca 30. rokov. Spolu so svojimi kolegyňami a kolegami spracovala zbierkový fond tohto jedného z najstarších múzeí na území dnešného Slovenska, vydala prvé publikácie a dokonca k jej menu sa viaže prvý rozhlasový prenos z múzea, z inštitúcie, ktorá spravuje zbierky. V 40. rokoch začala pracovať v Martine. Martin, to bolo to centrum slovenského života a ona aj napriek svojmu pôvodu, dokázala v tomto centre slovenského života splynúť s prostredím, s kultúrnymi osobnosťami, ako bol Martin Benka, Arnold Pétervay, Skubinčan, Miloš Alexander Bazovský, či Mikuláš Galanda. Všetci to boli jej priatelia, všetci ju uznávali. Ľudovít Fulla v roku 1980 vydáva svoje spomienky, pamäte, táto kniha sa volá Okamihy a vyznania a v tejto knihe napísal o Alžbete Güntherovej, že z mladého nemecko-maďarského dievčatka vyrástla súca Slovenka. Tým čo hovorí, chcem len poukázať na to, že vlastenectvo nezakladá jazyk, ktorým hovoríme, nezakladá to dokonca ani ten materinský jazyk, ktorý nám bol daný do vienka, ale zakladá to naša činnosť. To čo robíme pre krajinu, pre lokalitu v ktorej žijeme a pracujeme. Doktorka Güntherová sa zaslúžila o mnoho vecí, nemáme asi tak veľa času aby sme všetko vymenovali, ale asi dôležité je spomenúť, že položila základy vyučovania dejín umenia na vysokej škole v Bratislave na Univerzite Komenského. Zachránila množstvo pamiatok, už roku 1948 bola členkou Národnej kultúrnej komisie. A táto po vojne chodila po celom Slovensku a snažila sa zachraňovať čo sa ešte zachrániť dalo a vtedy boli vyhlásené prvé hrady a kaštiele za štátny kultúrny majetok. Medzi týmito objektmi bol aj hrad Krásna Hôrka a betliarsky kaštieľ. To boli jej pôsobiská. Dostala sa do Betliara a na Krásnu Hôrku za veľmi zložitých politických udalostí. Bolo to potom, čo komunistický režim zavraždil jej manžela, právniku Ericha Günthera a potom čo v roku 1952 prišla o svoj byt. Bola z neho vyhodená v rámci akcie B, to bola akcia, ktorá bola zameraná na získavanie bytom a likvidáciu intelektuálnej vrstvy vo veľkých mestách. Ak niekto cíti nejaké paralely so súčasnosťou, tak nie sú náhodné, skutočne sa dejú. Doktorka Güntherová prišla v októbri 1952 do Betliara. Mala jeden voz, na ktorom mala naložené svoje osobné veci, na tom voze sedel aj jej sedemročný syn, sesternica a invalidný brat. Ubytovaný boli v malej komôrke, v malej miestnosti bývalej hospodárskej budovy betliarskeho kaštieľa, nie v kaštieli samozrejme, ale vedľa. Nebola tam tečúca voda, nebolo tam žiadne príslušenstvo a dokonca svojej kamarátke Maci Jelinkovej v liste napísala: „Milá moja Maca, nevybaľujem ani kufre, pretože sa mi nechce veriť, že tu musím zostať.“ Napriek tomu mal Betliar a Krásna Hôrka šťastie v nešťastí, kruté 50 rokov prežila v podstate na vidieku. Ale to tiež nie je úplne pravda, pretože už v 1953 roku ju z univerzity, z ktorej je vyhodili, deputatívne žiadali o to, aby sa vrátila prednášať. Predsa treba vychovávať budúce generácie. A čo povedala doktorka Güntherová? Povedala, áno. Každý druhý týždeň dochádzala do Bratislavy. Cesta z Rožňavy,

z Betliara do Bratislavy v 50. rokoch trvala 24 hodín. 24 hodín tam, 24 hodín naspäť. Takže stále sa vracala do Betliara. Odučila, vybavila čo mala, vrátila sa a ďalej pokračovala v mravenčej práci. V Betliari si viedla pracovný denník. Tento pracovný denník, keď som ho prvý krát prelistoval, otriasol mnou. Je tam zaznamenaný každý jeden deň jej pôsobenia v Betliari a na Krásnej Hôrke. Spomína tam časté cesty do Košíc. V Košiciach v tej dobe sa delimituje Východoslovenská galéria. Bola pri zrode tejto inštitúcie. Dokonca pomáhala nadobúdať zbierkové predmety do Východoslovenského múzea, inštalovala zbierku spolu s Eugenom Sabolom. Pomáhala Jozefovi Majkutovi, postarala sa o začiatok kariéry Márie Spoločníkovej, významnej košickej reštaurátorky. V Betliari a na Krásnej Hôrke položila základy dôležitého a pevného múzea, spracovala jeho zbierky a dokonca mala aj podnikateľského ducha. Vymyslela fotografovanie pre návštevníkov, článkovanie na jazierku, otvorila bufet, kde sa predávalo občerstvenie. Dokonca objednávala somára, ktorý nosil na Krásnu Hôrku vodu. V roku 1955 sa vrátila do Bratislavy, ale to tiež nebolo úplne ideálne, pretože v Bratislave jej sľubovali byť, keďže ten jej pôvodný jej zobrali a ten jej nedali. Dali jej len takú malú miestnosť, 8 m² v internáte v horskom parku a tam prežila takmer 9 rokov so svojím pubertálnym synom. Pre študentov to bolo fajn, pretože s pani docentkou chodili stále konzultovať. Prebehli iba cez chodbu a celé dlhé noci konzultovali rôzne témy. Okrem toho to bola aj Katarína Zavadová, ktorá sa venovala košickej klasicistickej architektúre, ktorá s ňou dlhé a dlhé hodiny konzultovala práve v tej internátnej izbe. Doktorka Güntherová bola láskavý človek, bola to skutočne taká materská osoba. Bola to vynikajúca pedagogička a skvelá pamiatkarka, ktorá nielen vytvárala súpisy pamiatok na Slovensku, čo je základné dielo našej pamiatkovej starostlivosti a poznania fondu pamiatok na Slovensku, ale zároveň vytvárala aj metodiky obnovy pamiatok. Ako pristupovať k danej pamiatke, že je dôležité ju využívať, že tá pamiatka nesmie byť opustená, pretože inak zanikne. Celý svoj život vynakladala úsilie na budovanie kontaktov, nielen pre seba, ale aj pre svojich študentov. Doktorka Güntherová odštartovala kariéru takmer každého jedného svojho študenta. Zodvihla telefón, alebo napísala list. Aj takýchto pedagógov dnes potrebujeme. Čo je ešte veľmi dôležitý odkaz do súčasnosti a možno sa tým môžu inšpirovať aj samosprávne kraje, že keď je zle v nejakej inej inštitúcii, tak práve tá samospráva, župa alebo vyšší územný celok majú tú moc prichýliť tých ľudí, ktorí sú buď vyhodení alebo nejakým spôsobom je ich práca znemožnená. V tom Vám držím palce všetkým. Doktorka Güntherová je tu s nami v podstate v našom povedomí neustále. Je veľmi dôležité, aby sme si ju pripomínali aj takýmto spôsobom. Ja osobne som bol mimoriadne rád, keď pred dvoma rokmi na doskách divadla Pavla Országha Hviezdoslava predstavili jednu unikátnu dokudrámu. Hru o doktorke Güntherovej. Na Slovensku bolo prosím odprezentovaná prvá divadelná hra o kunsthistoričke, o historičke umenia. To je senzačná záležitosť. Aj vďaka tejto hre rezonujú témy, rezonuje Betliar v spoločnosti, veci o ktoré sa musíme všetci spoločne starať. Nie je to úloha len nejakej malej, úzkej skupinky ľudí. Túto hru Vám určite odporúčam všetkým, je tam skvelé herecké obsadenie. Hlavnou predstaviteľkou, predstaviteľkou zakladateľky slovenskej umenovedy, významnej pamiatkarky, muzeologičky a pedagogičky Alžbety Güntherovej – Mayerovej je Anikó Vargová, ktorá tiež pochádza z tohto regiónu. A ja si myslím, že určite by sa malo postarať Ministerstvo kultúry SR o to, aby sa táto hra odprezentovala aj tu v Košiciach..“

Poznámka: kultúrny program v podaní herečky Anikó Vargovej. Ukážka z inscenácie Bratislavské srdce v úlohe Alžbety Güntherovej – Mayerovej s hudobným vstupom Konzervatória – husle Samuel Bandi.

Mgr. Katarína Strojná, hovorca predsedu KSK: „Dámy a páni, fantastická Anikó Vargová alias Alžbeta Güntherová – Mayerová. Myslím, že po prvý krát v histórii slávnostného zasadnutia sme mali možnosť zažiť takéto sprítomnenie historickej osobnosti, za čo z celého

srdca ďakujeme. Aj takouto unikátnou formou dnes dávame úctu osobnosti, ktorej odkaz presahuje odborné rámce a dotýka sa naozaj širšej kultúrnej pamäti nášho kraja. Teraz už pristúpme k slávnostnému uvedeniu publikácie do života. Poprosím predsedu Košického samosprávneho kraja Rastislava Trnku spoločne s autorom publikácie Júliusom Barczim, aby najskôr podpísali originál.

Poznámka: slávnostné podpísanie publikácie Vojtech Bukovský – Historická osobnosť regiónu 2024 predsedom Košického samosprávneho kraja Rastislavom Trnkom

Mgr. Katarína Strojná, hovorca predsedu KSK: „Ďakujem pekne. Poprosím páni, aby ste pristúpili s publikáciou. Tú dnes uvedieme do života symbolickým spôsobom a to porcelánovou drťou z čajového porcelánu, ktorý nebol zvolený náhodne. Alžbeta Güntherová – Mayerová bola známa svojou záľubou v čajových rituáloch, v ktorých snáď nachádzala čas na sústredenie, premýšľanie, ale aj pokoj v nepokojných časoch.“

Poznámka: slávnostný krst publikácie Vojtech Bukovský – Historická osobnosť regiónu 2025

Mgr. Katarína Strojná, hovorca predsedu KSK: „Tak nech je tento symbolický krst poctou jej odkazu, ale tiež všetkým, ktorí chránia hodnoty z ktorých vyrastá pamäť nášho kraja. Dámy a páni v programe slávnostného zasadnutia budeme pokračovať odborným pohľadom na tému, ktorá je z kultúrnou pamäťou nášho kraja úzko spätá. O slovo si teda dovoľím požiadať riaditeľa Krajského pamiatkového úradu Košice pána Martina Pristáša.“

Mgr. Martin Pristáš, riaditeľ Krajského pamiatkového úradu Košice: „Ctené zastupiteľstvo, vážení hostia veľmi pekne ďakujem za možnosť povedať pár slov a premietnuť zopár obrázkov. Dnes by som nechcel rozprávať zložito, odborne alebo úradne. Chcel by som skôr rozprávať tak ľahko a zrozumiteľne. Čo vlastne znamená pamiatková ochrana na Slovensku, prečo to robíme a akým spôsobom. Tak ako sme tu počuli a mohli veľmi pekne vnímať, tá ochrana nášho pamiatkového fondu kultúrneho dedičstva stojí na pleciach ľudí ako je Alžbeta Güntherová – Mayerová. Ktorí aj vo veľmi zložitých podmienkach robili záslužnú pioniersku činnosť. Skrz tej prvej generácie pamiatkarov, ktorí tvorili ten ústredný zoznam pamiatkového fondu dnes môžeme trochu aj v číslach vyjadriť, že v rámci Košického kraja dnes chránime 1427 nehnuteľných národných kultúrnych pamiatok, 4309 hnutel'ných národných kultúrnych pamiatok. Máme najväčšiu mestskú pamiatkovú rezerváciu na Slovensku v Košiciach, niekoľko pamiatkových zón, ochranných pásiem, dokonca chránime zhuba aj 50 prvkov nehmotného kultúrneho dedičstva. To sú všetko naše tradície, zvyky, pre Košický kraj môžeme spomenúť Karičku v Parchovanoch, alebo ručné zvonenie, kraslice atď. Je toho veľa. O to všetko sa stará hĺstka pamiatkarov, v podstate nadšencov, konkrétne je ich 20 na Krajskom pamiatkovom úrade v Košiciach. Ktorí ešte k tomu chránia na celom území Košického kraja, čo je skoro 7 000 km², všetky archeologické náleziská, aby nezmizli, neboli zničené pod lyžicami bagrov, prípadne nezmizli niekde na čiernom trhu, ale aby ostali pre nás všetkých a v múzeách, vo vitrínach a expozíciách. Aby sme aj tieto naše najstaršie artefakty, to najstaršie kultúrne dedičstvo dokázali predať ďalším generáciám. Vlastne o tom to je, prečo chránime pamiatky. Čo sú pamiatky, načo sú nám? Už samotné slovo má v sebe ten zmysel, je to naša pamäť. Je to to, čo nás spája s tými, ktorí tu boli pred nami, ale aj s tými, ktorí prídu po nás. Práve tá aktuálna generácia má tú kľúčovú úlohu, ak to my ochránime, tak to môžeme predať ďalej, tak to môže byť ten stmeľovací prvok, ktorí každá spoločnosť potrebuje, lebo tam sa tvorí tá spoločná identita. Tam sa vytvárajú tie naše spoločné príbehy. Tým pádom, my môžeme fungovať ako spoločenstvo. Chcel by som zdôrazniť, že tu nejde ani o tie pamiatky, ktoré máme zapísané ako dôležité a významné ako sú paláce, kostoly,

hrady, zámky. Áno, tie sú samozrejme dôležité a sú tým hlavným prvkom. Dnes už ten symbol pokroku nikto z nás nevníma ako dymiace komíny a megalomanské stavby priehrad a ciest. Dnes keď nakrúcame nejaké propagačné videá, tak sú tam vždy pamiatky, prechádzka historickým jadrom mesta, nejaké prírodné dedičstvo. Dnes to už nevnímame tak ako niekedy, dnes práve to dedičstvo, či kultúrne alebo prírodné je to čo nás vlastne nejakým spôsobom prezentuje. Nemusia to byť vždy tie hlavné, veľké pamiatky, ale v každej obci, každý z Vás starostov, primátorov má v svojom katastri niečo, čo nám tu ostalo po našich predkoch. Môžu to byť staré cesty, staré opevnenia v lesoch, banské diela, alebo aj napríklad drobné pamiatky kaplnky, prístenné kríže. Tam všade vidíme ruku, dielo alebo pohyb tých našich dedov, otcov alebo aj vzdialenejších predkov. A ak my dnes to nejakým spôsobom rozlíšime, dokážeme vnímať a chceme uchrániť, nepotrebujeme ani tak veľa, len to, že jednoducho to rozoznáme a urobíme všetko pre to, niekedy naozaj stačí málo, aby sme niečo nechali tým čo prídu po nás. Čoho je to znakom? Je to znakom rešpektu voči tým, ktorí tu boli pred nami a zároveň je to zodpovednosť voči tým, čo prídu po nás. Rešpekt a zodpovednosť. Dve cnosti, ktoré sú znakom vyspelej spoločnosti. Dospelých a vyspelých ľudí. Budme teda aj my vyspelou spoločnosťou, chráňme naše kultúrne dedičstvo aj to, ktoré si myslíme, že nie je dôležité, je malé. Ale aj z tých malých vecí vieme vyskladať tie ďalšie, väčšie alebo ten príbeh. Za mnou prebieha obrazová príloha, ktorá by Vám mala priblížiť každodennú drobnú prácu pamiatkarov a tie veci, ktoré aj Vy sami možno vnímate každý deň vo svojich katastroch a vo svojom území, ktoré spravujete a myslíte si, že je to samozrejmé. Ale nie je. Častokrát sú aj oni ohrozené a pokiaľ nevychytáme v tej každodennej práci, pri územnom plánovaní, stavbách, riešení budúcnosti toho územia, tak oni rýchlo zaniknú. Na záver by som dal veľmi pekný príklad z nedávnej minulosti a to je župný kameň medzi obcami Dargov – Košický Klečenov, na hranici Abova a Zemplína, dvoch historických regiónov Košického kraja, kde sa práve za pomoci podpory Košického samosprávneho kraja, podpora pamiatkarov, ktorí priniesli tú odbornú stránku, know-how a účasti samosprávy obce Dargov, ľudí z okolia Sečoviec, ktorí svojou vnímavosťou a nadšením prispeli ku tej koordinácii, podarilo sa obnoviť veľmi pekný relikv kultúrnej krajiny. Spolu s náučným chodníkom nejakým spôsobom predstaviť to kultúrne dedičstvo v danej oblasti. Prečo je to dôležité? Tiež taký detail, ľudia tadiaľ chodili roky a vnímali to ako schátraný relikv, kameň, ktorý nevieme čo značí. Dnes každý z tých tisícov áut, ktoré tadiaľ prejdú, či už vedome alebo nevedome si to všimnú. Ten dojem, ktorý mu ostáva je tá hodnota. Jednak vidí, že sa o to staráme a jednak vidí, že tam niečo je, že to je niečo zaujímavé. Môže sa tu pristaviť a nejakým spôsobom sa dozvedieť a navnímať ten príbeh. Čo tým získa obyčajný človek, obyčajný turista alebo aj obyvateľ zrazu je hrdý na to, že kde sa narodil, kde pracuje a kde možno chce ostať alebo chce vychovať svoje deti a vnúčatá. Možno trochu pateticky, ale práve o tomto je naša každodenná práca, aby takéto veci ostávali do budúca. Ďakujem veľmi pekne.“

Mgr. Katarína Strojná, hovorca predsedu KSK: „Martin Pristaš, riaditeľ Krajského pamiatkového úradu Košice. Ďakujeme veľmi pekne za príspevok. Vážené dámy, vážení páni v úvode dnešného slávnostného zasadnutia sme hovorili o hodnotách, ktoré sú pilierom Košického samosprávneho kraja. Nad úctou k histórii, umeniu, ale aj zodpovednosťou voči nášmu dedičstvu máme možnosť sa zamyslieť počas kultúrneho programu, ktorý nás jazzovými melódiami preniesie do dobovej atmosféry. Na husliach hrá Samuel Bandi a pri klavíri je Vladimír Trofimovič.“

Poznámka: kultúrny program v podaní Konzervatória. Dobové jazzové melódie – husle Samuel Bandi, klavír Vladimír Trofimovič, Dis. Art.

BOD č. 3 **Záver**

Mgr. Katarína Stojná, hovorca predsedu KSK: „Samuel Bandi, Vladimír Trofimovič. Ešte raz srdečne ďakujeme za dnešný hudobný program župnému Konzervatóriu Jozefa Adamoviča a Konzervatóriu Petra Dvorského. Dámy a páni, ja Vám v tejto chvíli ďakujem za pozornosť a Vás pán predseda a páni podpredsedovia prosím o ukončenie slávnostného 26. zasadnutia Zastupiteľstva Košického samosprávneho kraja.“

Predseda: „Vážené dámy, vážení páni, týmto aktom sa slávnostné 26. zasadnutie Zastupiteľstva Košického samosprávneho kraja končí. Pracovné zasadnutie zastupiteľstva sa uskutoční 27. apríla 2026 v pondelok o 9.00 na Magistráte mesta Košice. Ďakujem Vám za účasť a Vás pozývam k slávnostnému obеду do Kaviarne Slávia. Ďakujem pekne.“

Ing. Rastislav Trnka v.r.
predseda KSK

JUDr. Boris Bilčák v.r.
riaditeľ Úradu KSK

Mgr. Marcel Vrchota v.r.
overovateľ zápisnice
Podpísal dňa: 13. 05. 2026

Ing. Jozef Želinský v.r.
overovateľ zápisnice
Podpísal dňa: 13. 05. 2026

PhDr. Anna Heribanová v.r.
vedúca oddelenia organizačného,
protokolu a zahraničných vzťahov

Zápisnica vyhotovená dňa 07. 05. 2026
Spracovala na základe zvukového záznamu:
Bc. Miroslava Segedová v.r.